1

Знайдені об'єкти

Усе почалося звично, у вбиральні готелю «Лассімо». Саша підправляла перед дзеркалом жовті тіні на повіках, коли зауважила на підлозі поруч з умивальником сумку; та, мабуть, належала жінці, чиє дзюрчання можна було розчути крізь масивні металеві двері туалетної кабінки. З-під облямівки сумки ледь визирав гаманець із блідо-зеленої шкіри. Згодом, пригадуючи цей момент, Саша з легкістю визнала, що сліпа довіра тієї жінки її спровокувала: «Ми живемо в місті, де люди вкрадуть волосся в тебе з голови, якщо дати їм хоча б пів шансу, а ти залишаєш речі валятися на видноті й очікуєш, що там вони і чекатимуть до твого повернення?». Тому їй закортіло провчити ту жінку. Але це бажання було лише прикриттям для глибшого відчуття, яке завжди жило в Саші: пухкенький беззахисний гаманець сам просився їй у руку — і так тупо, так буденно було би просто лишити його тут замість скористатися моментом, прийняти виклик, кинутись у невідомість, вийти за рамки, начхати на обережність, пройти по лезу («Я зрозумів», — сказав на це Каз, її психотерапевт) і взяти цю довбану штуку.

— Тобто вкрасти.

Він намагався змусити Сашу вжити це слово, уникнути якого у випадку гаманця було складніше, ніж коли йшлося про безліч інших речей, які вона поцупила протягом року в міру погіршення свого стану (як це називав Каз): п'ять в'язок ключів, чотирнадцять пар окулярів від сонця, дитячий смугастий шарф, бінокль, кухонна тертка, складаний ніж, двадцять вісім брусків мила і вісімдесят п'ять ручок — від дешевих кулькових, якими Саша зазвичай підписувала квитанції після оплати дебетовою карткою, і до баклажанової «Вісконті», яка коштувала в інтернеті двісті шістдесят доларів, прихопленої в юриста колишнього боса під час підписання угоди. Саша більше нічого не брала з магазинів: тамтешні холодні, безликі товари її не спокушали. Тільки в людей.

— Гаразд, — сказала вона. — Вкрасти.

Ось як Саша й Каз окреслили її відчуття «особистого виклику»: для Саші взяти гаманець було способом ствердити свою зухвалість, свою індивідуальність. Тепер їм треба було перемкнути сприйняття в Сашиній голові так, щоб викликом стало не поцупити гаманець, а *залишити* його на місці. Це було б зціленням, хоча Каз ніколи не послуговувався словами на кшталт «зцілення». Він носив дурнуваті светри й дозволяв називати себе Казом, однак був по-старомодному незбагненним — настільки, що Саша не могла зрозуміти, гей він чи гетеро, автор відомих книжок чи, може (як вона іноді підозрювала), він із тих шахраїв-утікачів, які прикидаються хірургами, а тоді вшиваються, залишаючи інструменти в людських черепах. Звісно, знайти всі відповіді можна було в гуглі менш ніж за хвилину, проте (за Казовими словами) ці запитання приносили користь, тому дотепер Саша стримувалася.

Кушетка, на якій вона лежала в його кабінеті, була обтягнута блакитною шкірою і дуже м'яка. Каз якось сказав,

що кушетка йому подобається, бо позбавляє їх обох тягаря зорового контакту.

— Ви не любите зорового контакту? — запитала Саша. Дивно, коли психотерапевт зізнається в чомусь такому.

— Я вважаю його виснажливим, — сказав він. — А так ми обоє можемо дивитися куди хочемо.

— Куди ви будете дивитись?

Він усміхнувся:

— Ви ж самі бачите всі варіанти.

— А куди зазвичай дивитесь? Коли люди на кушетці?

— По кабінету, — відповів Каз. — На стелю. У простір.

— А буває, що спите?

— Ні.

Саша зазвичай дивилась у вікно, яке виходило на вулицю, а сьогодні, поки вона вела свою оповідь, було побрижене дощем. Отже, вона помітила гаманець, беззахисний і перестиглий, немов персик. Витягла його із жінчиної сумки, засунула у свою сумочку й застебнула блискавку ще до того, як у кабінці стихло дзюрчання. Клацнула дверима вбиральні й, проминувши вестибюль, повернулася до бару. З власницею гаманця вони одна одної так і не бачили.

До гаманця Саша перебувала в пастці жахливого вечора: (чергове) невдале побачення, на якому її супутник, у задумі сховавшись за темною гривкою, час від часу зиркав на телевізор із пласким екраном, де матч за участі «Нью-Йорк джетс», здавалося, цікавив його більше за Сашині байки — якими вона, щиро кажучи, зловживала — про Бенні Салазара, її колишнього боса, відомого тим, що заснував звукозаписувальну компанію «Свиняче вухо рекордс», а також (як Саша довідалася випадково) посипав собі каву золотими пластівцями — вона підозрювала, у ролі афродизіака — і бризкав пахви пестицидами.

Після гаманця, однак, обстановка забриніла радісними можливостями. Саша відчувала, як офіціанти спостерігають за нею, коли прослизала боком за столик, тримаючи сумочку з таємним доважком. Вона сіла, сьорбнула мартіні «Кавунове божевілля» й обернулася до Алекса. Зі своєю загадковою «і так, і ні» усмішкою.

— Привіт, — сказала.

Загадкова усмішка була неймовірно ефективною.

— Ти щаслива, — зауважив Алекс.

— Я завжди щаслива, — відповіла Саша. — Просто іноді про це забуваю.

Алекс оплатив рахунок, поки вона відлучалася до вбиральні, — явний знак, що він був готовий перервати побачення. Тепер він її вивчав.

— Хочеш піти куди-інде?

Вони підвелися. Алекс був одягнений у штани з чорного вельвету й білу сорочку, застібнуту на всі ґудзики. Він працював юридичним секретарем. У листуванні був дивакуватим, майже прибацаним, але віч-на-віч видавався водночас стривоженим і знудженим. Вона бачила, що хлопець у бездоганній формі — завдяки не спортзалу, а достатньо молодому віку, аби тіло ще зберігало відбиток усіх видів спорту, якими він займався в школі й коледжі. Тридцятип'ятирічна Саша вже проминула цю точку. І все ж навіть Каз не знав її справжнього віку. Коли хтось вгадував, найближчою версією був тридцять один рік, але більшість людей давали їй двадцять із хвостиком. Вона щодня тренувалася й уникала сонця. У всіх Сашиних онлайн-профілях було зазначено, що їй двадцять вісім.

Виходячи з бару слідом за Алексом, вона не могла втриматися, щоб не розстібнути сумочку й лиш на мить торкнутися товстого зеленого гаманця — аби відчути стискання коло серця.

— Ви точно знаєте, як *ви* почуватиметесь після крадіжки, — сказав Каз. — Аж до того, що нагадуєте собі про неї, щоб покращити настрій. Але чи думаєте ви, як від цього почувається та інша людина?

Саша відкинула голову, щоб на нього поглянути. Вона принципово час від часу так робила, просто аби нагадати Казові, що вона не ідіотка й знає: це запитання має правильну відповідь. Вони з Казом спільно писали історію, чий фінал було заздалегідь визначено: Саша одужає. Вона припинить обкрадати людей і знову зацікавиться речами, які колись надихали: музика; коло друзів, набутих після переїзду до Нью-Йорка; список цілей, набазграний на великому аркуші газетного паперу, який вона чіпляла скотчем до стін у своїх перших помешканнях:

Знайти гурт і стати їхньою менеджеркою
Розуміти новини
Вивчити японську
Грати на арфі

— Я не думаю про тих людей, — сказала Саша.

— Але не тому, що вам бракує емпатії, — відповів Каз. — Як нам відомо з випадку із сантехніком.

Саша зітхнула. Історію про сантехніка вона розповіла Казові з місяць тому, і відтоді він примудрявся згадувати її майже на кожному сеансі. Старого майстра прислав власник Сашиного помешкання, щоб той розслідував протікання у квартирі поверхом нижче. Сантехнік із сивими вихорами у волоссі не встиг з'явитися на порозі, як менш ніж за хвилину — бум — уже впав на підлогу й заповз під ванну, наче тварина, яка забивається в знайому нору. Вимащені пальці, якими він намацував гвинти за ванною, скидалися на недопалки сигар, а коли він по

щось тягнувся, світшот на ньому підскакував, оголюючи драглисту білу спину. Саша відвернулася, вражена таким самоприниженням старого, їй не терпілося піти вже на свою тимчасову роботу — от тільки слюсар говорив до неї, цікавився, як подовгу та як часто вона приймає душ.

— Я ним не користуюся, — різко відповіла Саша. — Приймаю душ у спортзалі.

Сантехнік кивнув, не реагуючи на грубість з її боку, явно до такого звичний. Саша відчула поколювання в носі, заплющила очі й щосили натиснула на скроні.

Розплющивши очі, вона зауважила сантехніків пояс із інструментами, що лежав на підлозі біля її ніг. Там була прекрасна викрутка: помаранчеве напівпрозоре руків'я переливалося, мов льодяник, зафіксоване шкіряною петлею, точений стержень виблискував сріблом. Миттєво спалахнувши жаданням, Саша відчула зв'язок із цим предметом; вона мусила потримати викрутку, бодай хвилинку. Саша присіла й беззвучно висмикнула її з пояса. Жоден браслет не брязнув; кістляві пальці рідко коли її слухались, але саме в цьому ділі вона була вправною — «створеною для цього», часто думала Саша в перші запаморочливі миті після крадіжок. Щойно викрутка опинилась у неї в руці, біль від того, що під її ванною сопе старий із драглистою спиною, відпустив; а за полегшенням прийшло щось більше: благословенна байдужість, наче сама ідея відчувати біль з таких причин була незбагненною.

— А після того як він пішов? — запитав Каз, коли Саша розповіла йому цю історію. — Якою вам здалася викрутка?

Пауза.

— Звичайною, — відповіла вона.

— Он як. Уже не особливою?

— Викрутка як викрутка.

Саша почула, як Каз позаду засовався, і відчула, ніби в кімнаті щось відбувається: викрутка, яку вона поклала в себе на столі (до якого недавно додався другий), де зберігала поцуплені речі, і на яку відтоді й не глянула, здавалось, висіла в повітрі посеред Казового кабінету. Вона ширяла між ними: символ.

— І як ви почувались? — тихо запитав Каз. — У зв'язку з тим, що забрали річ у сантехніка, якого вам було шкода?

Як вона почувалась? *Як вона почувалась?* Це запитання, звісно, мало правильну відповідь. Іноді Саші доводилось боротися з поривом збрехати, аби лише позбавити Каза тієї відповіді.

— Погано, — відповіла вона. — Ясно? Я почувалась погано. Та я, блін, скоро розорюся, стільки вам плачу, — звісно, я усвідомлюю, що так жити не можна.

Не раз і не двічі Каз намагався пов'язати сантехніка із Сашиним батьком, який зник, коли їй було шість років. Вона обачно не приставала на такий хід думок.

— Я його не пам'ятаю, — відповіла вона Казові. — Я не маю що сказати.

Вона хотіла вберегти Каза й себе саму, адже вони писали історію спокути, нових починань і других шансів. А в тому напрямку ховався тільки смуток.

Саша й Алекс ішли вестибюлем готелю «Лассімо» до виходу. Саша затиснула сумочку під рукою, теплий м'ячик гаманця горнувся до пахви. Коли вони минули кутасті гілки з бруньками біля великих скляних дверей, що вели назовні, їм заступила шлях, підскочивши зиґзаґом, жінка.

— Зачекайте, — сказала вона. — Ви не бачили...? Я в розпачі.

Сашу пронизав жах. То була та сама жінка, чий гаманець вона поцупила, — це Саша одразу зрозуміла, хоча

особа, яка стояла навпроти, не мала нічого спільного з легковажною чорноволосою власницею гаманця, яку вона собі уявляла. У цієї жінки були беззахисні карі очі й гостроносі туфлі на пласкій підошві, що надто голосно клацали об мармурову підлогу. У пухнастому каштановому волоссі видніло чимало сивини.

Саша взяла Алекса за руку, намагаючись скерувати надвір. Відчула, як той здивувався її дотику, але з місця не зрушив.

— «Ми не бачили» чого? — запитав Алекс.

— Хтось украв мій гаманець. А там документи, і мені завтра вранці на літак. Я у відчаї!

Вона благально дивилася на них обох. З тією відвертою безпомічністю, яку ньюйоркці швидко вчаться приховувати; Саша відсахнулася. Їй не спадало на думку, що жінка може бути немісцевою.

— Ви дзвонили в поліцію? — запитав Алекс.

— Адміністратор сказав, що сам подзвонить. Але я думаю, чи не міг той гаманець десь випасти?

Вона безпорадно окинула поглядом мармурову підлогу навколо їхніх ніг. Саша трохи розслабилася. Ця жінка належала до того типу людей, які дратують інших, не усвідомлюючи цього; у її рухах прочитувалася вибачливість навіть тепер, коли вона йшла за Алексом до рецепції. Саша пленталася за ними.

— Хтось тут допомагає людині? — почула вона Алексові слова.

Волосся молодого адміністратора стирчало їжачком.

— Ми викликали поліцію, — немов захищаючись, сказав він.

Алекс обернувся до жінки.

— Де це трапилось?

— Гадаю, у жіночому туалеті.